

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

LANDSKAPS-
PLANEN

ETAPPLANDSKAPSPLAN 4 FÖR NYLAND, PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

Hållbar konkurrenskraft och välfärd i Nyland

Nylands förbunds publikationer B48 - 2014
ISBN 978-952-448-374-2 (pdf)
ISSN ISSN 2341-8893

Layout: Anni Levonen
Foton: Tuula Palaste-Eerola
Översättning: Cajsa Rudbacka-Lax

Nätpublikation
Helsingfors 2014 | Uppdaterad 2016

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Uusimaa Regional Council // Helsinki-Uusimaa Region

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

ETAPPLANDSKAPSPLAN 4 FÖR NYLAND, PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

Hållbar konkurrenskraft och välfärd i Nyland

Justerad av landskapsstyrelsen 17.11.2014
Uppdaterad 8/2016

Information om utarbetandet av etapplandskapsplan 4 för Nyland

Programmet för deltagande och bedömning (PDB) är ett program enligt 63 § i markanvändnings- och bygglagen, som förmedlar information om hur landskapsplanen framskrider, konsekvensbedömningen och möjligheterna att delta i beredningen av landskapsplanen. Programmet för deltagande och bedömning uppdateras vid behov och den senaste versionen finns på adressen: www.uudenmaanliitto.fi/etapplandskapsplan4.

**Webbsidor som behandlar etapplandskapsplan 4 för Nyland finns på adressen:
www.uudenmaanliitto.fi/etapplandskapsplan4**

PRESENTATIONSBLAD	3
INLEDNING	4
1. UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN	5
1.1. Landskapsplanen som en del av planeringssystemet enligt markanvändnings- och bygglagen	6
1.2. Landskapsplanens handlingar	7
1.3. Utveckling och planering i landskapet Nyland	7
1.4. Andra utgångspunkter för arbetet med planen	8
1.5. De gällande landskapsplanerna och planläggningssituationen i Nyland	8
	9
2. PLANERINGSMÅL	10
2.1. Principerna för planprocessen och beredningen	10
2.2. Planens huvudmål	10
3. PLANENS INNEHÅLL	11
3.1. Näringar och innovationsverksamhet	13
3.2. Logistik, dvs. godstrafik	14
3.3. Vindkraft	15
3.4. Grönstruktur	16
3.5. Kulturmiljöer	18
4. KUNSKAPSUNDERLAG OCH UTREDNINGAR	19
5. PLANLÄGGNINGFASER, TIDTABELL OCH BESLUTFATTANDE	21
6. KONSEKVENSBEDÖMNING	23
6.1. Varför bedömning	23
6.2. Influensområden	23
6.3. Vad bedöms och hur går bedömningen till	24
7. INTRESSENTERNA HAR MÖJLIGHET ATT PÅVERKA	25
7.1. Varför är det viktigt att delta	25
7.2. Vem är med och utarbetar planen	25
7.3. Hur och när kan jag delta	26
7.4. Var hittar jag mer information	26
BILAGA 1. TIDTABELL	27
BILAGA 2. DE RIKSOMFATTANDE MÅLEN FÖR OMRÅDEANVÄNDNINGEN	28
BILAGA 3. TERMINOLOGI	33

PRESENTATIONSBLAD

Publikation

Etapplandskapsplan 4 för Nyland, program för deltagande och bedömning. Hållbar konkurrenskraft och välfärd i Nyland

Författare

Nylands förbund

Rapporten är utarbetad av

Nylands förbund

Seriens namn och nummer

Nylands förbunds publikationer B48

Utgivningsdatum

2014

ISBN

978-952-448-374-2

ISSN

2341-8893

Språk

svenska

Sidor

35

Sammanfattning

Huvudmålet för etapplandskapsplan 4 för Nyland är att skapa förutsättningar för ett hållbart, konkurrenskraftigt och välmående Nyland. Planen kompletterar och justerar de gällande landskapsplanerna och tar tidsmässigt sikte på år 2040. Ämnesområden som granskas i planen är näringar och innovationsverksamhet, logistik, vindkraft, grönstruktur och kulturmiljöer. I detta program för deltagande och bedömning beskrivs planens mål och innehåll, vilka utredningar som kommer att göras samt bedömningen av konsekvenser. Därtill anges hur man kan delta i planarbetet.

Bedömningen av konsekvenser och växelverkan mellan intressenterna då planen utarbetas är en viktig del av planprocessen. Syftet är att producera information om betydande konsekvenser av genomförandet av planen med den noggrannhet som förutsätts på landskapsnivå. Vad som kommer att bedömas samt hur det sker fastställs då planarbetet fortskrider. I programmet anges därtill vilka som är intressenter och hur de får information om planeringen samt när och hur de kan framföra sina åsikter om planens innehåll.

Programmet för deltagande och bedömning godkändes av landskapsstyrelsen 25.11.2013 och var framlagt till påseende 9.12.2013–15.1.2014. Landskapsstyrelsen behandlade responsen 3.2.2014.

Landskapsstyrelsen beslutade 17.11.2014 justera planens planeringsområde vad gäller Östersundomområdet.

Nyckelord (ämnesord)

regionplanering, Nyland, landskapsplanering, etapplandskapsplan 4, deltagande och bedömning, näringar och innovationsverksamhet, logistik, vindkraft, grönstruktur, kulturmiljöer, Nylands förbund

Övriga uppgifter

Publikationen finns i pdf-version på vår webbplats www.uudenmaanliitto.fi/julkaisut. Julkaisusta on myös suomenkielinen versio: *Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Kestävää kilpailukykyä ja hyvinvointia Uudellemaalle. Uudenmaan liiton julkaisu B47 - 2014.*

INLEDNING

Landskapsplaneringen är öppen och interaktiv. I detta program för deltagande och bedömning berättar vi vilka teman som kommer att behandlas i etappplansplan 4 för Nyland, som nu börjar utarbetas, och hur planens konsekvenser kommer att bedömas. Dessutom berättar vi vem som är intressenter och hur de får information om planeringen samt när och hur de kan framföra sina åsikter om planens innehåll. Intressenterna spelar en central roll i planprocessen. De informerar planläggarna om vilka frågor som är viktiga för invånarna och aktörerna i området.

Såväl planprocessen som lösningen i landskapsplanen spelar en betydande roll för utformningen av kommunernas gemensamma vision. I plansystemet enligt markanvändnings- och bygglagen är landskapsplanens uppgift att styra myndigheternas verksamhet som gäller kommunernas planläggning och övriga områdesanvändning så att de av statsrådet godkända riksomfattande målen för områdesanvändningen och landskapets behov blir beaktade. Landskapsplanen är en långsiktig plan, där de stora linjerna för landskapets utveckling dras upp, och där behandlas inte kommunernas interna områdesanvändningsfrågor. För utarbetandet av landskapsplanen ansvarar Nylands förbund, som är en samkommun som ägs av kommunerna i området. Landskapsplanen godkänns av landskapsfullmäktige.

Etapplandskapsplan 4 för Nyland, som nu ska utarbetas, omfattar hela landskapet Nyland och den tar sikte på år 2040. Denna landskapsplan utarbetas i form av en etappplansplan, där vi behandlar ämnesområden som hänför sig till områdesanvändningen och som upplevs om aktuella eller som kräver precisering. Den landskapsplanerunda som nu inleds samlar mycket varierande teman, allt från ekosystem till arbetsplatsområden och från logistik till vindkraft och kulturmiljöer, under ett paraply som vi kallar hållbar konkurrenskraft och välfärd. De preliminära målen och

utgångspunkterna för dessa ämnesområden preciseras under 2014 i omfattande växelverkan med kommuner, olika intressentgrupper och experter. Planens innehåll förverkligar på ett bra sätt Nylandsprogrammet och de strategiska mål som presenterats i det.

På grund av sammanslagningen av Nylands förbund och Östra Nylands förbund började planbehandlingarna och planbestämmelserna förenhetligas under föregående planrunda och detta förenhetligande fortsätter under denna landskapsplanerunda. Då etappplansplan 4 träder i kraft kommer den att dels komplettera och dels ersätta de nu gällande helhets- och etappplansplanerna för Nyland och tidigare Östra Nyland.

Detta program för deltagande och bedömning var framlagt till påseende under tiden 9.12.2013–15.1.2014. Sammanlagt 63 anmärkningar togs emot i anslutning till programmet. Landskapsstyrelsen behandlade responsen vid sitt möte 3.2.2014 och fattade bland annat följande beslut: I samband med etappplansplanen utvärderas de ändringsbehov som en gemensam markanvändningsplan för Helsingforsregionen ger upphov till. Ändringsbehoven gäller landskapsplan 2 och i synnerhet vissa stationsområden. Ändringsbehoven kommer att beaktas i beredningen av etappplansplan 4.

Tysta områden utreds som en del av beredningen av etappplansplan 4. Huruvida områdena ingår i planen beslutas då planutkastet eller förslaget tas upp för behandling.

Landskapsstyrelsen beslutade vid sitt möte 17.11.2014 att justera gränsen för planeringsområdet i planen för deltagande och bedömning för etappplansplan 4 för Nyland. Gränsen för planeringsområdet justeras så att området för etappplansplanen för Östersundom lämnas bort från planeringsområdet som ingår i etappplansplan 4 för Nyland.

1. UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN

Utarbetandet av landskapsplanen styrs av markanvändnings- och bygglagen samt de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Landskapsplanens uppgift är att genomföra den strategiska utvecklingsplanen för Nyland, Nylandsprogrammet, för markanvändningens del. En central utgångspunkt för planarbetet är dessutom de gällande och fastställda landskapsplanerna för Nyland.

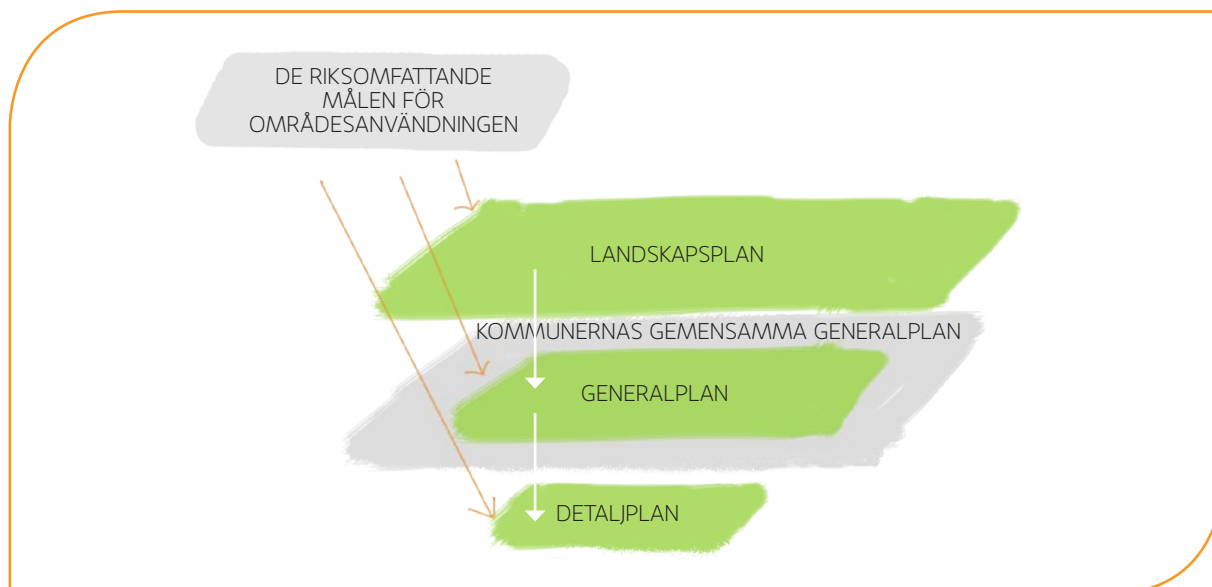

Bild: Planeringssystemet för markanvändningen

1.1. Landskapsplanen som en del av planeringssystemet enligt markanvändnings- och bygglagen

Planeringssystemet för markanvändningen omfattar i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (MBL) de riksomfattande målen för områdesanvändningen, landskapsplaner, generalplaner och detaljplaner. I markanvändnings- och bygglagen definieras vad en landskapsplan är, vilka krav som ställs på dess innehåll och hur den ska utarbetas i växelverkan med intressenterna. De riksomfattande målen för områdesanvändningen har till uppgift att säkerställa att omständigheter av riksomfattande betydelse beaktas i landskapens

och kommunernas planläggning samt i de statliga myndigheternas verksamhet. De riksomfattande målen för områdesanvändningen godkändes i statsrådet 30.11.2000 och målens innehåll sågs över 13.11.2008.

Mer information om de riksomfattande målen för områdesanvändningen finns på miljöministeriets webbplats: www.miljo.fi/sv-FI/Livsmiljon_och_planlaggning/Systemet_for_planering_av_markanvandningen/Riksomfattande_mal_for_omradesanvandningen

Krav på landskapsplanens innehåll / 28 § i markanvändnings- och bygglagen

När en landskapsplan utarbetas skall de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas på det sätt som bestäms ovan. När planen utarbetas skall vikt fästas vid de särskilda behov som förhållandena i landskapet betingar. Planen skall i mån av möjlighet samordnas med landskapsplanläggningen av områden som gränsar till landskapsplaneområdet.

Naturskyddsprogram och naturskyddsbeslut som avses i 7 och 77 § naturvårdslagen (1096/1996) samt beslut om att inrätta landskapsvårdsområden som avses i 32 § i nämnda lag skall tjäna till ledning när planen utarbetas.

När planen utarbetas skall särskild vikt fästas vid

- 1) att landskapets region- och samhällsstruktur blir ändamålsenlig,
- 2) att områdesanvändningen är ekologiskt hållbar,
- 3) att arrangemangen för trafik och teknisk service är hållbara med tanke på miljö och ekonomi,
- 4) att vatten- och marksubstansstillgångarna används på ett hållbart sätt,
- 5) att verksamhetsbetingelser för näringslivet i landskapet ordnas,
- 6) att landskapet, naturvärdena och kulturarvet värnas, samt
- 7) att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation.

När planen utarbetas skall avseende också fästas vid en ekonomisk områdesanvändning och att markägare eller andra rättsinnehavare inte orsakas oskäliga olägenheter. När planen utarbetas skall det klargöras vem som skall genomföra planen och vidta de åtgärder som den förutsätter.

De omständigheter som nämns i denna paragraf skall utredas och beaktas i den utsträckning landskapsplanen i egenskap av översiktlig plan förutsätter.

Från och med år 2013 bereds landskapsöversikten, landskapsprogrammet och genomförandeplanen i form av ett gemensamt program, **NYLANDSPROGRAMMET**.

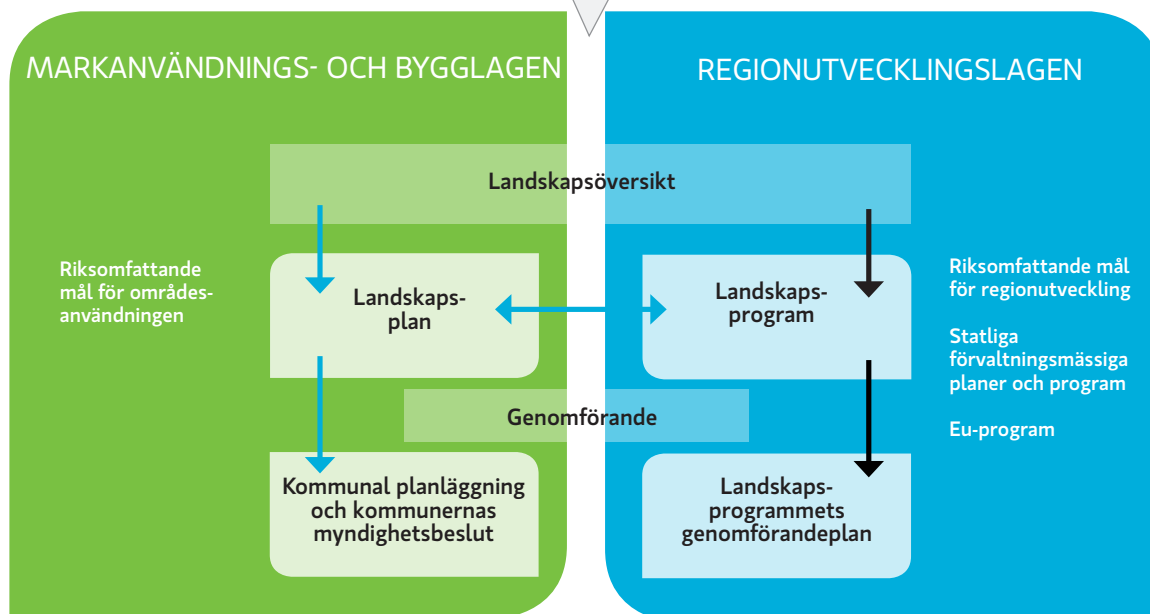

Bild: Modellen för landskapets utveckling

I bilagan till detta program för deltagande och bedömning redogörs för de riksomfattande mål för områdesanvändningen som särskilt hänför sig till etapplandskapsplan 4 för Nyland.

I landskapsplanen anges principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen samt områdesreserveringar som är nödvändiga med tanke på landskapets utveckling. Områdesreserveringar anges endast i den mån och med den noggrannhet som behövs med tanke på de riksomfattande målen eller landskapets mål för områdesanvändningen eller för att samordna områdesanvändningen i flera kommuner än en. Markanvändnings- och trafikfrågor på kommunal och lokal nivå avgörs i general- och detaljplaner.

Landskapsplanen ska tjäna till ledning när generalplaner och detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen. På området för en generalplan med rättsverkningar eller för en detaljplan gäller landskapsplanen inte. Landskapsplanens rättsverkningar ska beaktas i myndigheternas verksamhet när de planerar åtgärder som gäller områdesanvändningen och beslutar att vidta dessa åtgärder.

1.2. Landskapsplanens handlingar

Landskapsplanen består av planhandlingar som har godkänts av landskapsfullmäktige, det vill säga en plankarta, en karta över beteckningar som upphävs och planbeteckningar och -bestämmelser. Till de officiella handlingarna hör dessutom en planbeskrivning, som inte godkänns av fullmäktige. Den önskade framtidsbilden visas med hjälp av kartans planbeteckningar. I beskrivningen presenteras målen för planen, dess konsekvenser samt andra uppgifter som behövs för att tolka och genomföra planen.

1.3. Utveckling och planering i landskapet Nyland

Landskapets planeringssystem revideras som bäst på grund av den nya lagen om utveckling av regionerna. De strategiska målen, utvecklingsprogrammen samt de årliga spetsprojekten kommer att samlas inom samma pärmar. Handlingen har getts namnet Nylandsprogrammet. I den uppdaterade genomförandeplanen beskrivs hur Nylandsprogrammet genomförs i form av projekt. Landskapsplanens uppgift är att genomföra Nylandsprogram-

met genom att skapa ramar för markanvändningen så att visionen i programmet kan förverkligas. Å andra sidan kan man också genom Nylandsprogrammet och dess genomförandeplan stöda lösningarna i planen, t.ex. trafikförbindelserna. Etapplandskapsplan 4 stöder alltså uppnåendet av de utvecklingsmål som presenteras i Nylandsprogrammet.

Landskapets egna utgångspunkter för utvecklingen är inskrivna i Nylandsprogrammet, som är en gemensam strategisk utvecklingsplan för de olika aktörerna i Nyland. Målet för visionen är att 2040 ligger Nyland i spetsen för Östersjöområdet vad gäller skapandet av ekonomisk och andlig tillväxt, förhållanden för en fungerande vardag för invånarna samt planerandet av verksamheten så att den på ett hållbart sätt gynnar miljön och ekonomin. Nylandsprogrammet har godkänts av styrelsen i slutet av 2013.

Nylands strategiska utvecklingsmål för 2040 är:

1. Den smarta tillväxtens vagga – hållbar utveckling och smarta lösningar utgör grunden,
2. Lätt att komma till, stanna och verka i – betonar hur lätt det är att ta sig fram, att arbeta och vara aktiv, samt
3. Ett rent och vackert Nyland – fokus ligger på ett förnuftigt användande av naturtillgångarna samt bevarandet av naturens mångfald.

De teman som behandlas i etapplandskapsplan 4 har ett klart samband med de strategiska målen i Nylandsprogrammet. Genom planen kan dessa mål delvis konkretiseras i landskapsplanen. På så sätt kan landskapsplanen styra planläggningen i kommunerna och myndigheternas verksamhet när det gäller områdesanvändningen utifrån landskapets gemensamma mål och därigenom också främja uppnåendet av dem.

1.4. Andra utgångspunkter för arbetet med planen

Även det stärkta samarbetet med bl.a. grannlandskapen och aktörerna i det egna landskapet för med sig nya utgångspunkter för denna landskapsplan. De tre landskapen Nyland, Tavastland och Päijänne-Tavastland bildar ett samarbetsområde och resultaten från den gemensamma framtidsgranskningen Rötter och Vingar finns i bakgrunden till projektarbetet. Även kommunernas, mi-

nisteriernas och andra viktiga intressentgruppers strategier inverkar på beredningen av planen. I bakgrunden till etapplandskapsplan 4 finns också miljöministeriets direktiv för den fortsatta planeringen och den respons som erhållits i samband med tidigare landskapsplaner och överläggningar med kommunerna i Nyland. För närvarande pågår kommunindelingsutredningar och för Nylands del planeras även lösningar i anslutning till en eventuell metropolförvaltning. Parallellt med planarbetet pågår även andra regionala planeringsprocesser. Arbetet i samband med etapplandskapsplan 4 kan vid behov utnyttjas i andra regionala processer som pågår parallellt med planen samt i nya förvaltningsstrukturer. I arbetet med landskapsplanen samordnas sålunda många instansers utgångspunkter och behov.

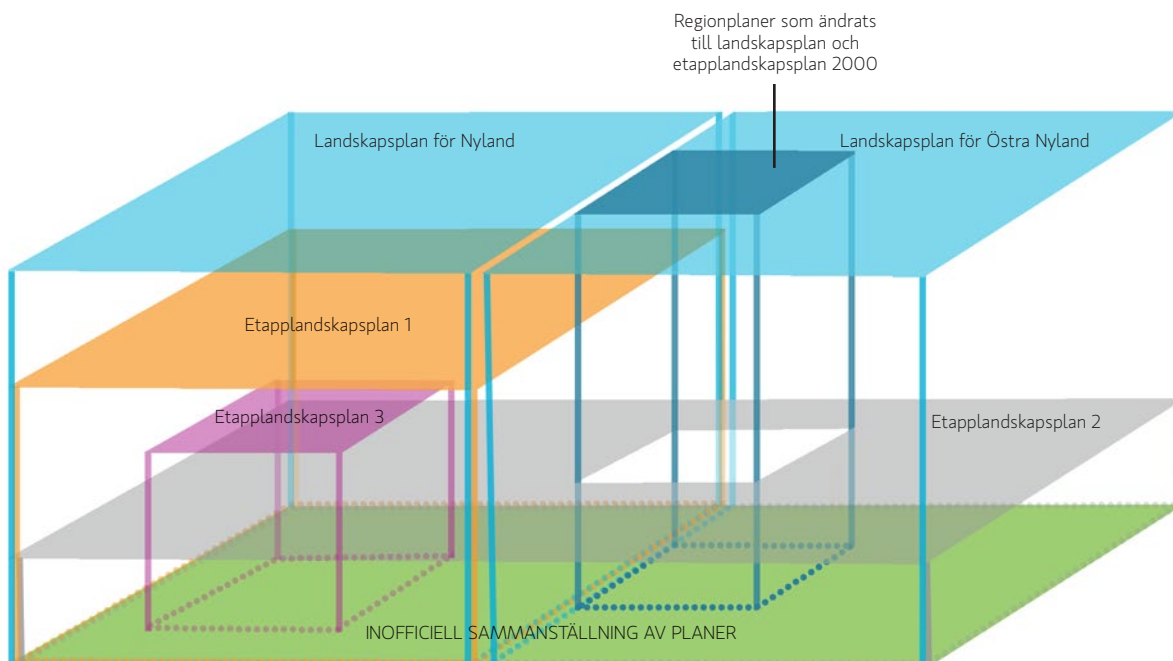
1.5. De gällande landskapsplanerna och planläggningssituationen i Nyland

En landskapsplan kan utarbetas antingen som en helhetslandskapsplan som omfattar alla former av markanvändning eller etappvis så att den gäller olika teman eller olika delområden. Dessa landskapsplaner som behandlar endast en del av de olika markanvändningsformerna eller endast ett visst delområde av landskapet kallas etapplandskapsplaner.

Landskapsplaneringen är en fortlöpande process som kompletteras hela tiden, där nya planer delvis ersätter och delvis kompletterar eller preciserar den helhet som de tidigare utarbetade och fastställda landskapsplanerna bildar. Innehållet i landskapsplaneringen reflekterar den föränderliga omvärlden och utmaningarna i den, och med planens hjälp försöker vid erbjuda lösningar som är gemensamma för hela landskapet.

En central utgångspunkt för det planarbete som nu inleds är de gällande och fastställda landskapsplanerna för Nyland. Landskapsplanerna för Nyland och Östra Nyland är helhetsplaner, där alla markanvändningsformer presenteras. Etapplanerna 1-3 för Nyland kompletterar och ändrar helhetsplanerna när det gäller vissa utvalda teman. Etapplandskapsplan 2 för Nyland har godkänts av fullmäktige 2013 och har fastställts av miljöministeriet 30.10.2014. Förutom de nämnda landskapsplanerna gäller på Östersundområdet Etapplandskapsplan 2000 samt de regionplaner som ändrats till landskapsplan. När den rådande plansituationen tolkas måste alla fastställda landskapsplaner beaktas samtidigt.

Landskapsplanesituationen i Nyland

Landskapsplan för Nyland (fastställd 11/2006). Helhetslandskapsplan

Landskapsplan för Östra Nyland (fastställd 2/2010). Helhetslandskapsplan.

Regionplaner som ändrats till landskapsplan och etappplansplan 2000.

Gäller på det område som anslutits från Sibbo till Helsingfors (fastställd 4/2002). Till följd av den partiella kommunsammanslagningen fastställdes inte en del av landskapsplanen för Östra Nyland enligt miljöministeriets beslut 15.2.2010. Då ändrades de regionplaner som gällde på området till landskapsplaner med stöd av MBL 210 §.

Etapplandskapsplan 1 för Nyland (fastställd 6/2010).

En etappplan som kompletterar landskapsplanen för Nyland och som behandlade de markanvändningsformer som inte behandlats tidigare. Dessutom företogs mindre ändringar i landskapsplanen för Nyland.

Etapplandskapsplan 3 för Nyland (har fastställts av miljöministeriet 12/2012). En etappplan som gäller Blombackens avloppsreningsverk i Esbo och ändrar lösningen i etappplansplan 1.

Etapplandskapsplan 2 för Nyland (har fastställts av miljöministeriet 10/2014).

En kompletterande etappplan som behandlade aktuella teman. Dessutom företogs mindre ändringar i de tidigare planerna.

Inofficiell sammanställning av planer. För att göra det lättare att förstå planerna har det gjorts upp en inofficiell sammanställning av de fastställda planerna.

2. PLANERINGSMÅL

Nylands förbund börjar utarbeta en ny landskapsplan. Nu bereds etapplandskapsplan 4 för Nyland, som tar sikte på 2040. För planarbetet har mål uppställts som gäller både beredningsprocessen och innehållet. De innehållsmässiga huvudmålen för planen svarar på aktuella utmaningar. Huvudmålen konkretiseras via mera detaljerade temaspecifika mål.

2.1. Principerna för planprocessen och beredningen

Målet för beredningen av etapplandskapsplan 4 för Nyland är

- att samordna de riksomfattande målen för områdesanvändningen med målen på landskapsnivå och regional nivå
- att formulera en gemensam vision för landskapet vad gäller de frågor som behandlas i planen genom en öppen och involverande process
- att fortsätta att utveckla och förenhetliga planbeteckningarna i landskapsplanerna för Nyland och Östra Nyland vad gäller de frågor som behandlas i planen samt att klarlägga tolkningen av planbestämmelserna
- en mera strategisk plan än tidigare, där de gemensamma stora utvecklingslinjerna för de frågor som behandlas i planen avgörs
- att bedöma planens konsekvenser under hela planprocessen
- att landskapsplanen ska beredas i nära synergi med genomförandet av Nylandsprogrammet.

2.2. Planens huvudmål

Huvudmålet för etapplandskapsplan 4 för Nyland är att skapa förutsättningar för ett hållbart, konkurrenskraftigt och välmående Nyland, för att Nyland ska kunna vara Östersjöområdets attraktivaste landskap 2040. Nyland konkurrerar med andra europeiska metropolområden inom den globala världsekonomin. För att vara attraktivt måste Nyland erbjuda invånarna och näringslivet bättre

re möjligheter än andra metropolområden vilka samtidigt överensstämmer med hållbar utveckling. Detta förutsätter att det genomgående temat när landskapsplanen bereds är att främja innovativiteten i Nylands samt att reformera innovationsstrukturen.

Nästan en tredjedel av Finlands befolkning och arbetsplatser är koncentrerade till Nyland. När välfärden och näringslivet i Nyland stärks främjas förutsättningarna för hållbar tillväxt i hela Finland. När det gäller konkurrenskraften är planens mål att förbättra näringslivets verksamhetsförutsättningar och landskapets attraktionskraft genom att definiera en gemensam vision för landskapet vad gäller utvecklingen av näringar, logistik och vindkraft.

För att stöda välfärden är ett mål för planen att erbjuda den växande befolkningen mångsidiga rekreativmöjligheter. Dessutom är avsikten att beakta unika naturobjekt och kulturmiljöer i planeringen samt att skapa förutsättningar för ett hållbart jord- och skogsbruk.

Alla ämnesområden som behandlas i etapplandskapsplan 4 för Nyland har samband med både konkurrenskraft och välfärd och de är också kopplade till varandra på flera olika sätt. Inom nästan alla ämnesområden är hållbarheten med i granskningen med avseende på ekonomisk, miljömässig, social och kulturell hållbarhet.

Planens huvudmål avseende på hållbar konkurrenskraft och välfärd syns också klart i Nylandsprogrammet, så målen för planen stöder också på ett bra sätt de strategiska målen i Nylandsprogrammet.

3. PLANENS INNEHÅLL

I etapplandskapsplan 4 för Nyland behandlas sådana delområden av områdesanvändningen som vi nu upplever som aktuella eller som kräver precisering. Planen utarbetas för hela Nylands område med undantag av Östersundomområdet. Granskningen omfattar särskilt sådana teman som är viktiga för Nylands konkurrenskraft, välfärd och livskraft. Vi presenterar preliminära spetsmål för ämnesområdena som preciseras när planarbetet framskrider i växelverkan med planens intressentgrupper.

Bild: Etapplandskapsplan 4 för Nyland omfattar hela Nylands område med undantag av Östersundomområdet. För Östersundomområdet utarbetas en egen etapplandskapsplan.

Följande teman har preliminärt valts ut som ämnesområden som kommer att behandlas under denna planrunda:

- Näringsar och innovationsverksamhet
- Logistik, dvs. godstrafik
- Vindkraft
- Grönstruktur
- Kulturmiljöer

När planarbetet framskrider kan vid behov även andra aktuella teman tas med och lösningar i tidigare planer ses över.

Under 2014 utarbetas utvecklingsbilder som beskriver nuläget, utvecklingsmålen och Nylands vision för ämnesområdenas utveckling fram till 2040. Dessutom bedöms vilka frågor som kan lösas genom planering av områdesanvändningen.

Hösten 2014 samordnas de olika temana i form av ett planutkast och granskas förhållandet mellan dessa ämnesområden och tidigare planer och de markanvändningsformer som behandlats i dem. Under 2015–2016 utarbetas planutkastet till ett planförslag. Avsikten är att landskapsfullmäktige godkänner förslaget under år 2017.

I samband med utvecklingsbilderna granskar vi vid behov alternativ, bland vilka de bästa potentiella sätten att behandla temat i landskapsplanen väljs efter konsekvensbedömning och växelverkan. Över vissa ämnesområden kan det också utarbetas enbart en utvecklingsbild, om det fortsatta arbetet visar att det inte finns något behov av eller några förutsättningar för att behandla ämnesområdet i samband med det egentliga planarbetet.

3.1. Näringar och innovationsverksamhet

Inom ramen för temat näringar och innovationsverksamhet behandlas arbetsplats- och servicestrukturen samt näringslivets verksamhetsförutsättningar i Nyland. Enligt de riksomfattande målen för områdesanvändningen är ett centralt mål för landskapsplanläggningen att främja näringarnas verksamhetsförutsättningar. Tillräckligt med mångsidiga arbetsplatser samt livskraftig service är viktiga konkurrensfaktorer för metropolområdet. Det har föreslagits från olika håll att dessa frågor ska behandlas i landskapsplanen, och näringarnas och innovationsverksamhetens betydelse framhävs också i Nylandsprogrammet, som anger riktlinjer för landskapets utveckling på lång sikt.

I tidigare landskapsplaner har verksamhetsförutsättningarna för näringar främjats som en del av förtätandet av region- och samhällsstrukturen, genom att man reserverat tätorts- och arbetsplatsområden, anvisat nya väg- och järnvägsförbindelser samt styrt centralorts- och servicenätverket så det blir balanserat och tillgängligt. Dessutom har handelns servicenätverk behandlats i etappplansplan 2 för Nyland.

Under denna planrunda försöker vi mera ingående än tidigare reda ut olika sätt att främja verksamhetsförutsättningarna för näringar med hjälp av landskapsplanen. Med näringsverksamhet avses

den helhet som näringar, arbetsplatser och företag bildar. Granskningen omfattar såväl privata som offentliga arbetsplatser. Dessutom utreds möjligheterna att genom planlösningen främja innovationsverksamheten i hela Nyland

Näringarna och innovationsverksamheten har kopplingar till flera andra av planens teman, särskilt logistiken. Efter utredningsfasen kan det utarbetas en gemensam utvecklingsbild för näringarna och logistiken, som läggs till grund när planen utarbetas. Utifrån utvecklingsbilden bedöms vilka planmetoder som kan användas för att främja näringslivets verksamhet i Nyland.

De preliminära spetsmålen för temat näringar och innovationsverksamhet är:

- a) Näringarnas placering stöder en regionstruktur med flera centralorter och en samhällsstruktur med blandade funktioner, med hänsyn till respektive områdes särdrag
- b) I Nyland finns det tillräckligt med mångsidiga och genomförbara etableringsmöjligheter för näringsverksamheten
- c) Olika befolkningsgrupper har bra tillgång till service och arbetsplatser som är placerade så de nuvarande strukturerna utnyttjas samt med hänsyn till miljön

3.2. Logistik, dvs. godstrafik

Logistiken är aktuell i flera olika strategier och planer som också påverkar godstrafiknätet i Nyland. Den är också en av de viktigaste verksamhetsförutsättningarna för näringslivet och påverkar Nylands tillgänglighet för godstrafiken på både nationell och internationell nivå.

Inom logistiken behandlas godstrafikströmmarna och deras knutpunkter, dvs. flygfält, hamnar och logistikområden samt de land- och sjötrafikförbindelser som förenar dem. Logistikområdena i Nyland är för närvarande tämligen utspridda och de bildar inga betydande koncentrationer i internationell skala. Tillräckligt stora koncentrationer kunde locka även företagsamhet som betjänar logistiken till Nyland, varvid logistiken skulle generera större nytta. Koncentrerad logistik skulle alltså förbättra Nylands konkurrenskraft.

Logistiken har inte tidigare behandlats som ett eget ämnesområde i landskapsplanläggningen, även om förutsättningar för den har säkerställts genom landskapsplanernas lösningar. Målet är ett internationellt konkurrenskraftigt nätverk av lo-

gistikområden, som stöder sig på det nuvarande trafiksystemet. Under processen försöker vi hitta Nylands bästa logistikområden, som möjliggör koncentration och konkurrenskraft för branschen. Konsekvensbedömningen baserar sig för trafiksystemkonsekvensernas del på trafikmodeller, och för konkurrenskraftens och övriga konsekvensers del på expertbedömningar.

De preliminära spetsmålen för logistiktemat är:

- a) Nyland är lätt att nå nationellt och internationellt
- b) Det skapas etableringsförutsättningar för verksamhet som betjänar logistiken
- c) Logistiknätverket är internationellt konkurrenskraftigt och stöder sig på det nuvarande trafiksystemet

3.3. Vindkraft

I Nyland finns vidsträckta havsområden och en lång kust, så förhållandena för vindkraft är gynnsamma. Å andra sidan är många olika verksamheter och rikligt med natur- och kulturvärden koncentrerade till Nyland, vilket gör det utmanande att hitta lämpliga vindkraftsområden. Genom etappplanskaplan 4 för Nyland försöker vi främja och styra utbyggnaden av vindkraft genom att samordna vindkraftsbyggnaden med den övriga markanvändningen och anvisa områden av betydelse på landskapsnivå som lämpar sig för vindkraft. Av de förnybara energiformerna har man i etappplanen beslutat behandla endast vindkraft, då vindkraften förutsätter omfattande områdesreserveringar och bör samordnas med övrig markanvändning. Andra förnybara energiformer kan behandlas i samband med genomförandet av Nylandsprogrammet.

I landskapsplanerna för Nyland och Östra Nyland har det anvisats sammanlagt fyra havs- och kustområden som lämpar sig för vindkraft. De nationella klimat- och energimålen samt de riksomfattande målen för områdesanvändningen har uppdaterats efter dessa planer och det har ansetts nödvändigt att främja vindkraften. Nylands mål

är att främja de nationella klimatmålen samt att försöka bli ett kolneutralt landskap. Nödvändigheten av en vindkraftsutredning har framkommit i responsen på de riksomfattande målen för områdesanvändningen och tidigare landskapsplaner. Utifrån dessa utgångspunkter och mål har det blivit aktuellt och nödvändigt att granska vindkraften i landskapsplanen.

Anvisandet av potentiella vindkraftsområden i landskapsplanen kommer att basera sig på noggrannare områdesvisa granskningar och konsekvensbedömningar i vindkraftsutredningen. Vindkraftsutredningen görs samtidigt som planen bereds.

De preliminära spetsmålen för vindkraftstemat är:

- a) Att anvisa områden av intresse på landskapsnivå som lämpar sig för vindkraft på lands- och havsområden
- b) Att främja utbyggnaden av vindkraft genom landskapsplanen

3.4. Grönstruktur

En fungerande och heltäckande grönstruktur är en del av en trivsamt, trygg och sund livsmiljö samt i allt högre grad även en konkurrensfaktor för landskapet. Med grönstruktur avses det nätverk som bildas av obebyggda och i huvudsak växtliga områden och förbindelser mellan dem. Granskningen omfattar såväl land- som havsområden. Grönstrukturen är en del av samhällsstrukturen. De områden som hör till grönstrukturen har varierande egenskaper och värden som hänför sig till bl.a. produktion, rekreativitet och biologisk mångfald. I den etapp-landskapsplan som nu börjar utarbetas granskar vi grönstrukturen som en helhet och anger dess innehåll och omfattning på landskapsnivå.

I de gällande landskapsplanerna för Nyland har grönstrukturen angetts på olika sätt. Beteckningar som hänför sig till landskapets grönstruktur är Natura-, naturskydds- och rekreativitet som samt beteckningar som anger behov av grönförbindelse. Också jord- och skogsbruksdominerade områden som angetts på olika sätt är med. Egen-

skapsbeteckningar som stöder grönstrukturen har angetts för bl.a. grundvattensområden och värdefulla geologiska formationer. Grönstrukturens egenskaper och värden har beaktats även i andra beteckningar och deras planeringsbestämmelser.

Under denna planrunda är avsikten att behandla grönstrukturen i Nyland på ett enhetligt sätt i hela planeringsområdet, på såväl land- som havsområden. De tidigare landskapsplaneringsprocesserna och de förändringar som inträffat i markanvändningen har klart visat att det finns ett behov av att uppdatera de beteckningar som hänför sig till grönstrukturen. Under denna runda försöker vi dessutom hitta nya sätt att närma oss grönstrukturen i landskapsplaneringen. Nu betonas förbindelser mellan områden och de ekosystemtjänster som grönstrukturen genererar mera än tidigare. Sådana tjänster är t.ex. mat- och virkesproduktion, rekreativitet samt kolbindning. En fungerande grönstruktur är dessutom på flera olika sätt av betydelse även för anpassningen till

och dämpandet av klimatförändringen. Regionala särdrag beaktas, såsom den stora efterfrågan på rekreationstjänster i huvudstadsregionen och omgivande områden. I planarbetet prövas nya geoinformationsbaserade metoder för att värdesätta naturmiljöer och definiera ekosystemtjänster.

Den information som behövs för att planera grönstrukturen sammanställs och kompletteras med en utredning som utgår från både naturens egenvärde och den nytta som grönstrukturen genererar för människorna. En del av utredningsarbetet görs inom ramen för ett projekt som utvecklar landskapsplaneringen och som finansieras av miljöministeriet. Utredningsresultaten fungerar som bakgrundsmaterial när den egentliga landskapsplanen utarbetas.

De preliminära spetsmålen för gröntemat är:

- a) Att förbättra utbudet av ekosystemtjänster
- b) Att trygga den biologiska mångfalden så att det ekologiska nätverkets kärnområden är sammanhängande och så att tillräckliga förbindelser mellan områdena bevaras
- c) Att säkerställa ett sammanhängande, tillräckligt och vältillgängligt nätverk av rekreationsområden i landskapet
- d) Att främja hållbart utnyttjande av naturresurserna och näringsverksamhet som stöder sig på dem

3.5. Kulturmiljöer

Med kulturmiljöer avses byggnads-
arv, landskapsområden och forn-
lämningar. Till dem hör t.ex. värde-
fulla bruksmiljöer eller byggnadsbe-
ståndet på landsbygden och de odlings-
landskap som hänför sig till det.

Granskningen av temat sporras av respon-
sen på tidigare planprocesser, de riksomfattande må-
len för områdesanvändningen och den nationella
kulturmiljöstrategi som håller på att beredas. I de
nuvarande landskapsplanerna har angetts byggda
kulturmiljöer av riksintresse (RKY 2009) och na-
tionellt värdefulla landskapsområden (1995). Kul-
turmiljöer av intresse på landskapsnivå har tills
vidare behandlats endast för Östra Nylands del.

Nylands förbund har i samband med etapp-
landskapsplan 2 gjort en utredning om kulturmil-
jöer av intresse på landskapsnivå (Missä maat on
mainiommat, 2012), som utgör utgångspunkt för
granskningen av kulturmiljöer. Kompletterande
utredningar görs i fråga om bl.a. vägnätet, skär-
gården och kusten.

Miljöministeriet har börjat se över de natio-
nellt värdefulla landskapsområdena i hela landet.
Nationellt värdefulla landskapsområden anges i

etapplandskapsplan 4 om statsrådet
fattar beslut om områdena innan plan-
förslaget är klart. Information om hur
inventeringen framskrider ges i sam-
band med planprocessen.

Avsikten är att i etapplandskapsplanen
ange kulturmiljöer av intresse på landskapsnivå på
enhetliga grunder i hela Nyland. Senaste uppgif-
ter om fornlämningar tas in i planhandlingarna.
Dessutom är målet att utöka förståelsen för kul-
turmiljöer som en identitets- och konkurrensfak-
tor för landskapet samt som en resurs och att för-
bättra olika aktörers förutsättningar att arbeta för
kulturmiljöer.

De preliminära spetsmålen för
kulturmiljötemat är:

- a) Kulturmiljöområden och kulturmiljöleder av
intresse på landskapsnivå och av riksintresse
är kända
- b) Viktiga särdrag hos betydande kulturmiljöer
beaktas när markanvändningen planeras

4. KUNSKAPSUNDERLAG OCH UTREDNINGAR

Beredningen av landskapsplanen baserar sig på ett omfattande och mångsidigt kunskapsunderlag. Den kunskap som finns utnyttjas både i utvecklingsbilderna och när planen utarbetas. Kompletterande utredningar görs på den nivå som landskapsplanens noggrannhet kräver.

För tidigare landskapsplaner har det samlats in rikligt med uppgifter om bl.a. kommunernas planläggning, befolkning, arbetsplatser, naturförhållanden och miljöns tillstånd. Detta kunskapsunderlag kan utnyttjas även i denna landskapsplan. Som exempel kan nämnas olika bakgrundsutredningar i anslutning till bl.a. kulturmiljöer, bördiga åkerområden samt attraktiva boendemiljöer. Det kontrolleras att uppgifterna är ajour och kunskapsunderlaget kompletteras, bland annat vad gäller tystnad. I landskapsplanen kan man också utnyttja en betydande mängd annan information som landskapsförbundet, kommunerna, statsförvaltningen och forskningsinstitut m.m. producerar.

I samband med utvecklingsbilderna och ämnesområdesvis utreds bl.a. följande saker:

Närings- och innovationsverksamhet:

- Nuläget i Nylands när det gäller arbetsplatsernas fördelning på olika branscher
- Alternativa utvecklingstendenser för näringsverksamheten kartläggs
- Etableringsmöjligheterna för olika branscher utreds
- Landskapsplaneringens metoder att stöda näringarnas etableringsförutsättningar

Logistik:

- Kartläggning av nuläge och förändringstrender utifrån de utredningar som gjorts
- Identifiering av faktorer som påverkar företagens placeringsbeslut
- Definition av potentiella logistikområden

Vindkraft:

- Kartläggning av nuläget beträffande vindkraften i Nyland
- Områdesspecifika konsekvensgranskningar, bl.a. landskaps- och tekniskekonomiska analyser samt analyser av konsekvenserna för naturen

Grönsstruktur:

- Produktionspotential för och efterfrågan på ekosystemtjänster
- Det ekologiska nätverket och rekreationsnätverket i landskapet och utvecklingsbehov
- Nödvändiga terrängarbeten

Kulturmiljöer:

- Granskning av landskapsstörningar i Nyland
- Kulturhistoriskt värdefulla vägar och leder i Nyland
- Kompletteringsinventering av kulturmiljöer i skärgården och på kusten i Nyland

5. PLANLÄGGNINGFASER, TIDTABELL OCH BESLUTSFATTANDE

Följande etappplansplan bereds under den fullmäktigeperiod som började 2013. Avsikten är att planen ska bli klar så att landskapsfullmäktige kan godkänna den under år 2017.

Beredningen av planen har inletts under 2013 genom att ett program för deltagande och bedömning har utarbetats. Planarbetet kungörs och programmet för deltagande och bedömning läggs fram i årsskiftet 2013–2014. Programmet godkänns av landskapsstyrelsen.

Under 2014 är avsikten att för respektive tema sammanställa utvecklingsmål, nuläge och utveckling samt Nylands vision för det aktuella temats utveckling fram till 2040 i form av en utvecklingsbild eller bakgrundsutredning. Dessutom bedömer vi vilka faktorer som genom planering av områdesanvändningen kan främjas för att stärka hållbar konkurrenskraft och välfärd i landskapet. De preliminära målen och utgångspunkterna för ämnesområdena i etappplansplan 4 för Nyland preciseras under 2014 i en omfattande interaktionsprocess med kommunerna, olika intressentgrupper och experter. Utvecklingsbilderna behandlas i landskapsstyrelsen samt med expertgrupper för respektive ämnesområde. De och andra planutred-

ningar presenteras också på seminarier som ordnas för de kommunala beslutsfattarna i respektive ekonomisk region.

Hösten 2014 sammanställs de olika temana i form av ett planutkast och granskas förhållandet mellan dessa ämnesområden och tidigare planer och de markanvändningsformer som behandlats i dem. Landskapsstyrelsen behandlar planens beredningsmaterial i slutet av 2014 och det läggs fram i början av 2015.

Utifrån responsen bearbetas utkastet till ett planförslag under 2015. Utlåtanden om planförslaget begärs innan planen förslaget fram till påseende. Planförslaget läggs fram till påseende på hösten 2016. Avsikten är att förslaget därefter godkänns av landskapsstyrelsen och sedan överlämnas till fullmäktige för godkännande på våren 2017. Tidtabellen för planen och innehållet i de olika arbetsmomenten preciseras när planarbetet framskrider.

ETAPPLANDSKAPSPLAN 4 FÖR NYLAND – FASER OCH TIDTABELL

Den nya planprocessen som följer markanvändnings- och bygglagen som trädde i kraft 1.2.2016 har markerats med lila färg i tidtabellen för etapplandskapsplan 4.

Begynnelsefas hösten 2013–vintern 2014

- Ett arbetsprogram för planen och ett program för deltagande och bedömning utarbetas
- Myndigheternas första samråd om utgångspunkterna och målen för planen ordnas
- Det kungörs att frågan om en plan har väckts
- Det informeras om programmet för deltagande och bedömning (PDB) och möjlighet ges att komma med respons
- De preliminära målen godkänns som en del av programmet för deltagande och bedömning
- Målen preciseras i samband med följande arbetsmoment

Beredningsfas hösten 2013–vintern 2015

- Nödvändiga utredningar/utvecklingsbilder görs och alternativen i anslutning till dem formuleras och deras konsekvenser bedöms tillsammans med kommunerna och expertgrupperna
- Det planutkast som utarbetats utifrån utredningarna samt beredningsmaterialet läggs fram i början av 2015

Förslagsfas 2015–2016

- Planförslaget utarbetas utifrån responsen i beredningsfasen och eventuella tilläggsutredningar
- Konsekvensbedömningen preciseras
- Utlåtanden om planförslaget begärs innan förslaget läggs fram till påseende
- Landskapsstyrelsen godkänner utlåtandena om förslaget och ger gemälen på dem
- Myndigheternas andra samråd om planen hålls
- Planen godkänns av landskapsstyrelsen och läggs fram till påseende. Om planförslaget ändras på väsentliga punkter efter framläggandet, läggs det fram på nytt

Godkännandefas 2016–2017

- Landskapsstyrelsen behandlar anmärkningarna om förslaget och ger gemälen på dem
- Planen färdigställs utifrån eventuella tilläggsutredningar och växelverkan
- Planen godkänns av landskapsstyrelsen och styrelsen föreslår för landskapsfullmäktige att fullmäktige godkänner det slutliga planförslaget
- Planen godkänns av landskapsfullmäktige

Uppföljnings- och genomförandefas

- Nylands förbund följer och främjar genomförandet av planen på olika sätt samt följer också behoven av ändringar i planen

6. KONSEKVENSBEDÖMNING

Konsekvensbedömningen utgör en central del av processen kring etappplansplan 4 för Nyland. Syftet är att producera information om betydande konsekvenser av genomförandet av planen med den noggrannhet som förutsätts på landskapsnivå. Bedömningen preciseras när planarbetet framskrider. Alla intressenter kan bekanta sig med och ta ställning till resultaten. Vilka konsekvenser som bedöms och hur de bedöms när landskapsplanen utarbetas regleras i markanvändnings- och bygglagen (MBL) och markanvändnings- och byggförordningen (MBF).

6.1. Varför bedömning

Konsekvensbedömningens uppgift är att förse alla som deltar i processen med mångsidig, objektiv och även kritisk information om hur planen kommer att inverka om den genomförs. Genom konsekvensbedömningen får planläggarna, intressenterna och beslutsfattarna information om konsekvenserna av planens genomförande, deras betydelse samt möjligheterna att dämpa skadliga konsekvenser.

Bedömningsresultaten ger information om hur planen ska utvecklas och ändras i utarbetandefasen så att de mål som satts för planen samt markanvändnings- och bygglagens krav på landskapsplanens innehåll kan uppfyllas på ett så bra sätt som möjligt. Bedömningsresultaten delges öppet intressenterna, myndigheterna och beslutsfattarna. Till beslutsfasen hänförs sig särskilt de bedömningsresultat som berättar hur de mål som satts för planarbetet uppnås.

Eftersom landskapsplanen har juridiska konsekvenser för kommunernas planläggning, myndigheternas verksamhet och i vissa fall även för enskilda markägare, fästs särskild uppmärksamhet vid att planens rättsverkningar presenteras tillräckligt och klart. Konsekvensbedömning utförs medan planen utarbetas också för att man ska kunna identifiera eventuella olägenheter för markägare eller andra rättsinnehavare, undvika att de blir orimliga och på så sätt säkerställa förutsättningar att genomföra planen.

Man kan bekanta sig med bedömningsresultaten

som en del av planmaterialet, som produceras i skriftlig och elektronisk form. I planbeskrivningen presenteras bedömningsresultaten ur olika synvinklar samt ett sammandrag av de utredningar som gjorts för konsekvensbedömningen och av konstaterade betydande konsekvenser. Konsekvensbedömning hänförs sig också till de temaspecifika utredningarna och utvecklingsbilderna samt de alternativ som eventuellt ingår i dem, och utifrån den beslutar man också vilka lösningar som väljs för det fortsatta planarbetet.

6.2. Influensområden

Till planens influensområde hör förutom det egentliga planområdets 26 kommuner dessutom de områden utanför där den områdesanvändning som planeras i planen kan ha väsentliga konsekvenser. Influensområdena är administrativa, funktionella eller naturgeografiska. Till följd av landskapsplanens översiktliga roll överskrider konsekvenserna kommungränserna. Planlösningen har konsekvenser också utanför landskapet. Konsekvenserna sträcker sig särskilt till landskapen Egentliga Finland, Centrala Tavastland, Päijänne-Tavastland och Kymmenedalen, som gränsar till planområdet, och deras medlemskommuner.

Konsekvensernas betydelse och influensområdets gräns varierar beroende på vilka verksamheter och markanvändningsformer som behandlas i planen. Beroende på de olika ämnesområdenas ka-

raktär och omfattning kan konsekvenserna variera från interkommunala till sådana som överskrider landskapsgränserna och t.o.m. berör hela landet. Den naturgeografiska gränsen för influensområdet bestäms av bl.a. egenskaperna hos det ekologiska nätverk som hör till grönstrukturen inom landskapet och över landskapsgränserna. Logistiken åter bildar egna funktionella influensområden. Konsekvenser för ett område som är större än landskapet och delvis omfattar hela landet uppkommer bl.a. genom områdesreserveringarna för hamnar. Konsekvenserna reflekteras också på ett bredare plan i hela Östersjöområdet.

De områden där det uppstår väsentliga konsekvenser preciseras under planarbetet när planlösningarna och bedömningsarbetet framskrider och till följd av bl.a. samråd med intressenterna och de utredningar som görs. De influensområden som granskas och principerna för deras avgränsning beskrivs i planbeskrivningen.

6.3. Vad bedöms och hur går bedömningen till

Konsekvenserna bedöms i samtliga faser när planen utarbetas och för bedömningen används de metoder som är mest ändamålsenliga i respektive arbetsmoment. Utgångspunkten är att planen grundar sig på tillräckliga undersökningar och utredningar också för konsekvensbedömningens del. Det väsentliga är att konsekvenserna bedöms på den nivå och med den noggrannhet som landskapsplanen förutsätter i egenskap av en översiktlig plan.

Planlösningens totala konsekvenser bedöms i förhållande till MBL:s krav på landskapsplanens innehåll och de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Dessutom bedöms konsekvenserna för de gällande landskapsplanerna samt för

landskapets andra mål och program.

Det är också viktigt med konsekvensgranskning för enskilda planbeteckningar. Avsikten är att använda det bedömnings sätt som tillämpats i tidigare landskapsplaner för Nyland som stomme och att vidareutveckla det. Landskapsplanens konsekvenser bedöms i förhållande till

- områdesanvändningen och samhällsstrukturen
- trafiken och samhällsförsörjningen
- naturen, landskapet, miljön och kulturarvet
- ekonomin och näringarna
- invånarna, levnadsförhållandena och samhällena

Konsekvensbedömning utförs både som förbundets eget arbete och i form av uppdrag som ges utomstående, av vilka en del är expertutlåtanden. Vid bedömningen utnyttjas mera geoinformationsmaterial än tidigare och de senaste metoder som utvecklats för behandlingen av det. Arbetena utförs både i form av separata bedömningshelheter och i delar i samband med tema- eller områdesspecifika utredningar, utvecklingsbilder och eventuella granskningar av alternativ som ingår i dem. Vid bedömningen utnyttjas i tillämpliga delar förbundets tidigare planbedömningar och bedömningsutredningar som har gjorts bl.a. i samband med kommunplaneringen och projekt enligt MKB-lagen.

Konsekvenserna för nätverket Natura 2000 bedöms områdesspecifikt och man förbereder sig på att vid behov utreda konsekvenserna med den noggrannhet som naturvårdslagen förutsätter. Dessutom förbereder man sig på konsekvensbedömningsutredningar i fråga om andra ämnesområden som eventuellt kräver specialgranskning.

Vilka konsekvenser som bedöms och hur det görs när landskapsplanen utarbetas regleras i markanvändnings- och bygglagen (MBL) och markanvändnings- och byggförförordningen (MBF).

MBL 9 §: När en plan utarbetas skall miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala, kulturella och övriga konsekvenserna, av planen och av undersökta alternativ utredas i nödvändig omfattning. Utredningarna skall omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

MBF 1 §: Vid utredning av konsekvenser av planer beaktas den aktuella planens uppgift och syfte, tidigare gjorda utredningar samt andra omständigheter som inverkar på behovet av utredningar. Utredningarna skall innehålla tillräckliga uppgifter för att det skall vara möjligt att bedöma vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser som genomförandet av planen har för

- människors levnadsförhållanden och livsmiljö,
- jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,
- växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,
- region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,
- stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.

7. INTRESSENTERNA HAR MÖJLIGHET ATT PÅVERKA

Respons på planen insamlas i flera olika faser och på många olika sätt. Den första möjligheten att ge respons är när det meddelas att frågan om en plan har väckts och programmet för deltagande och bedömning offentliggörs. Senare kan intressenterna framföra åsikter om planutkastet och komma med anmärkningar mot planförslaget. I samtliga viktiga faser begär Nylands förbund också att kommunerna i Nyland och andra centrala intressentgrupper ska yttra sig.

7.1. Varför är det viktigt att delta

Genom växelverkan befästs det gemensamma målet att utveckla Nyland till ett konkurrenskraftigt, hållbart och välmående landskap. Det är viktigt att få synpunkter på planens innehåll, konsekvenser och andra centrala frågor av alla, vilkas liv eller verksamhet påverkas av landskapsplaneringen. Respons och utomstående bedömningar i olika faser utnyttjas vid beredningen och i planprocessen. Deltagandet tillför planprocessen viktigt innehåll som grund för de politiska besluten. Genom samarbete förbinder vi oss till att uppnå de gemensamma målen.

Samarbete med medlemskommuner, centrala myndighetsinstanser och intressentgrupper är en viktig del av planprocessen. Förhandlingar om utgångspunkterna, målen, innehållet och lösningsalternativen förs under hela planprocessen.

7.2. Vem är med och utarbetar planen

Landskapsplaner som behandlar Nyland utarbetas i Nylands förbund, som är en samkom-

mun som ägs av kommunerna i området. Förutom landskapsförbundets experter deltar en stor grupp kommunala tjänstemän och beslutsfattare, utomstående experter från bl.a. högskolor och forskningsinstitut, olika ministerier samt organisationer med anknytning till planens teman i utarbetandet av planen. Som stöd för beredningen av planarbetet har man bildat sakkunniggrupper för planens teman. Till sakkunniggrupperna har man som komplement till den sakkunskap som finns inom förbundet bjudit in sakkunniga från förbundets intressentgrupper. Grupperna fungerar som diskussionsgrupper under beredningen av planen, men de egentliga besluten fattas av landskapsstyrelsen och landskapsfullmäktige.

Kommunerna deltar i beredning av planen på många olika sätt. Under planarbetet kan kommunernas tjänstemän och beslutsfattare delta i utarbetandet i planen i olika expertgrupper, genom workshoppar och seminarier samt över nätet. Dessutom ombes kommunerna yttra sig i olika faser medan planen utarbetas.

62 § i markanvändnings- och bygglagen - Växelverkan när planer bereds

Planläggningsförfarandet samt informationen om utgångspunkterna, målen och eventuella alternativ för planeringen när planer bereds skall ordnas så att markägarna på området och de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen (intressent) har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken.

Centrala beslut som gäller planen fattas i landskapsstyrelsen, som består av politiker från medlemskommunerna. Landskapsstyrelsen godkänner programmet för deltagande och bedömning, lägger fram planutkastet, begär utlåtanden om planförslaget, godkänner planförslaget som läggs fram till påseende samt föreslår att fullmäktige godkänner det slutliga planförslaget. Planen godkänns slutligen i landskapsfullmäktige, som består av kommunpolitiker.

Också alla andra som vill vara med och utveckla landskapet och påverka sådant som berör dem själva har möjlighet att delta. I 62 § i markanvändnings- och bygglagen nämns vem som är intressenter under arbetet med landskapsplanen.

7.3. Hur och när kan jag delta

Intressenterna har möjlighet att komma med respons i tre olika faser under de lagstadgade tiderna för framläggande av planen. Dessa är när frågan om en plan har väckts i begynnelsefasen, när beredningsmaterialet, dvs. utkastet är framlagt och när planförslaget är framlagt. De exakta tidpunkterna bekräftas när planarbetet framskrider. Intressenternas skriftliga åsikter och anmärkningar ska lämnas till Nylands förbund inom den tid handlingarna är framlagda. Tiden är minst 30 dagar.

Även myndighets- och intressentgruppssamråd samt fria diskussioner med dem som bereder planen är viktiga former av deltagande. Myndigheternas lagstadgade samråd ordnas i planens begynnelsefas och i förslagsfasen. Myndigheternas åsikter och utlåtanden om planen och beredningsmaterialet begärs också i samband med att planen är offentligt framlagd. De tillför planarbetet praktiska och aktuella kommun- och expertaspekter på planen. Under planprocessen ordnas också seminarier och diskussionsmöten för olika målgrupper.

Vi hoppas på respons företrädesvis när planen är framlagd, eftersom responsen då är till störst nytta för beredningen av planen. Det är dock möjligt att ge fritt formulerad respons under hela planprocessen. Det bästa sättet är att ge responsen i skriftlig form, så att ärendet och åsikterna kan dokumenteras noggrant.

Respons kan också ges i karttjänsten, där den säkert hänförs till rätt ställe. Karttjänstens adress är: kartta.uudenmaanliitto.fi/maakuntakaavat

7.4. Var hittar jag mer information

På Nylands förbunds webbplats (www.uudenmaanliitto.fi) läggs information ut alltid när det inträffar något viktigt under planprocessen. Att frågan om en plan har väckts samt att den läggs fram kungörs på Nylands förbunds och medlemskommunernas officiella anslagstavlor samt i Nylands förbunds annonstidningar. Nylands förbunds annonstidningar är Aamuposti, Borgåbladet, Keski-Uusimaa, Länsi-Uusimaa, Uusimaa och Västra Nyland samt de riksomfattande tidningarna Helsingin Sanomat och Hufvudstadsbladet.

I samtliga beredningsfaser läggs handlingarna också fram på Nylands förbunds medlemskommuners officiella anslagstavlor. Dessutom kan man bekanta sig med materialet och ge kommentarer om det i Nylands förbunds kansli (Estersporten 2 B) och på Nylands förbunds webbplats.

Aktuella frågor som gäller landskapsplaneringen kan också följas i det elektroniska nyhetsbrevet. Du kan komma med på postningslistan få brevet till din e-post genom att skicka en begäran till adressen: maakuntakaavoitus@uudenmaanliitto.fi.

Vid behov kan man också ta direkt kontakt med planläggarna. Detta går bäst per e-post eller telefon. Du hittar experternas kontaktuppgifter på sista sidan.

Bestämmelser om deltagandeförfarandena och informationen finns i markanvändnings- och bygglagen (MBL 63 §, 65 § samt MBF 30 § och 32a §).

Under planprocessen ordnas minst två lagstadgade samråd mellan myndigheterna (MBL 66 §, MBF 11 §), alltså Närings-, trafik och miljöcentralen i Nyland och de ministerier som saken berör. Till samråden kallas även de myndigheter vars verksamhetsområde saken kan beröra. Över samråden upprättas protokoll av vilka framgår de centrala frågor och ställningstaganden som varit aktuella vid samrådet.

På de anmärkningar och utlåtanden som kommer in i förslagsfasen ges skriftligt genmäle. Om planförslaget ändras väsentligt efter att det lagts fram offentligt ska det läggas fram på nytt. Landskapsplanen godkänns av landskapsfullmäktige och fullmäktiges beslut kan överklagas hos miljöministeriet. Miljöministeriet fastställer landskapsplanen och ministeriets beslut kan överklagas hos förvaltningsdomstolen.

BILAGA 1. TIDTABELL

TIDTABELL för etappplanskapsplan 4 för Nyland	2013				2014												2015												2016												-17	
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Begynnelsefas																																										
Programmet för deltagande och bedömning bereds																																										
Frågan om en plan väcks och möjlighet ges att komma med respons																																										
Programmet för deltagande och bedömning godkänns																																										
Beredningsfas																																										
Temaspecifika utvecklingsbilder utarbetas																																										
Utkastet bereds																																										
Utkastet läggs fram och sänds på remiss																																										
Förslagsfas																																										
Utlåtanden och åsikter behandlas																																										
Förslaget bereds																																										
Förslaget godkänns																																										
Förslaget läggs fram och sänds på remiss																																										
Godkännandefas																																										
Genmälen på utlåtanden och anmärkningar																																										
Planförslaget finlipas																																										
Planen godkänns i landskapsfullmäktige																																										
Möjlighet att överklaga																																										
Beslutet om godkännande kan överklagas hos förvaltningsdomstolen																																										
Deltagande																																										
Konsekvensbedömning																																										

Tidtabellen har uppdaterats i enlighet med ändringarna i Markanvändnings- och bygglagen som trädde i kraft 1.2.2016. Enligt den uppdaterade lagen fastställs landskapsplanerna inte längre av miljöministeriet (MBL 31 §) och beslutet om godkännande av planen kan överklagas hos förvaltningsdomstolen (MRL 188§).

BILAGA 2. DE RIKSOMFATTANDE MÅLEN FÖR OMRÅDESANVÄNDNINGEN

De riksomfattande målen för områdesanvändningen är en del av planeringssystemet för områdesanvändningen enligt markanvändnings- och bygglagen. De godkändes i statsrådet 30.11.2000 och innehållet i målen sågs över 13.11.2008. Målen uppgift är att se till att omständigheter av riksintresse beaktas i landskapens och kommunernas planläggning samt i de statliga myndigheternas verksamhet. De riksomfattande målen för områdesanvändningen gäller fungerande regionstruktur, enhetligare samhällsstruktur och kvali-

tet på livsmiljön, kultur- och naturarv, rekreation i det fria och naturresurser samt fungerande förbindelsenät och energiförsörjning. Dessutom anges särskilda mål för Helsingforsregionen.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen är en omfattande helhet, som är indelad i allmänna mål och särskilda mål. I följande tabell har de riksomfattande målen för områdesanvändningen sammanställts och de som särskilt hänför sig till innehållet i etappplansplan 4 för Nyland har märkts ut.

Fungerande regionstruktur		Grönstruktur	Kulturmiljöer	Vindkraft	Logistik	Närings- och innovationsverksamhet
Allmänna mål	"Genom områdesanvändningen stödjer man en balanserad utveckling av regionstrukturen och förstärker näringslivets konkurrenskraft och landets internationella ställning genom att i så stor utsträckning som möjligt utnyttja befintliga strukturer och främja en förbättring av livsmiljöns kvalitet och ett hållbart nyttjande av naturresurserna. Utvecklingen av regionstrukturen och områdesanvändningen bygger i första hand på områdenas egna starka sidor och på faktorer förknippade med områdets lokalisering."	X	X	X	X	X
	Regionstrukturen utvecklas som en polycentrisk och nätverkande enhet som bygger på goda trafikförbindelser. Som en stomme för en fungerande regionstruktur utvecklas Helsingforsregionen, landskapscentrumen samt nätverket av stadsregionernas och landsbygdens centrumområden. I södra Finland grundar sig regionstrukturen särskilt på de spårbundna trafikförbindelserna mellan Helsingfors och de övriga stadscentrumen i regionen.					X
	Med områdesanvändningen främjas växelverkan mellan stad och landsbygd samt utvecklingen av bynätet. I synnerhet i gleset bebyggda och stagnerande landsbygdsområden vinnlägger man sig i samband med områdesanvändningen om att ta till vara de befintliga strukturerna och få till stånd en mångsidigare näringsverksamhet och övrig verksamhetsbas. Vid områdesanvändningen beaktas näringar som grundar sig på glesbebyggelse och enskilda funktioner samt landsbygdens behov av nya, bofasta invånare.	X				X
Särskilda mål	Vid planeringen på landskapsnivå som sker i form av ett samarbete mellan förbunden på landskapsnivå skall redogöras för de åtgärder som anknyter till region- och samhällsstrukturen och till den övriga områdesanvändningen. Med hjälp av dessa åtgärder främjas uppkomsten av utvecklingszoner som överskrider landskapsgränserna och förutsättningen för utvecklingen av dessa zoner. Vid 2 planeringen på landskapsnivå skall presenteras zoner av betydelse på riksnivå samt stads- och tätortsnet och principerna för utvecklingen av dem.	X	X		X	
	I samband med planeringen på landskapsnivå skall redogöras för landsbygdens region- och samhällsstruktur samt för åtgärder som anknyter till utvecklingen av bynätet. Med hjälp av dessa åtgärder främjas nyttjandet av befintliga strukturer, tillgången på service, förutsättningar för en mångsidigare landsbygdsnäring samt bevarandet av miljövärdena.	X	X			X
	I samband med planeringen på landskapsnivå skall i mån av möjlighet redogöras för och främjas möjligheterna att organisera områdesanvändningen i gränsområdena. Samtidigt bör man uppmärksamma ändamålsenligheten i region- och samhällsstrukturen samt samordningen av näringslivets behov och miljövärdena.	X	X	X	X	X
	I samband med planeringen av områdesanvändningen skall försvarets och gränsbevakningens behov beaktas och tillräckliga regionala förutsättningar skall garanteras för garnisoner, skjut- och övningsområden, depåer samt för försvarets och gränsbevakningens övriga verksamhetsbetingelser. Samtidigt skall de krav iakttas som ställs på grund av samhällsstrukturen, livsmiljöns kvalitet och miljövärdena.	X		X		

Enhetligare samhällsstruktur och kvalitet på livsmiljön		Grönstruktur	Kulturmiljöer	Vindkraft	Logistik	Närings- och innovationsverksamhet	
Allmänna mål	Genom områdesanvändningen främjas den ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella hållbarheten i samhällena och livsmiljöerna. Befintliga samhällsstrukturer nyttjas och stadsregioner och tätorter görs mer enhetliga. Samtidigt som tätorterna blir enhetligare förbättras kvaliteten på livsmiljön.	X	X				
	Samhällsstrukturen utvecklas så att tjänster och arbetsplatser är lättillgängliga för olika befolkningsgrupper och i mån av möjlighet placeras nära bostadsområden så att behovet av personbilstrafik är så litet som möjligt. Trafiksäkerheten förbättras liksom betingelserna för kollektivtrafiken och gång- och cykeltrafiken.						X
	Genom områdesanvändningen främjas verksamhetsbetingelserna för näringslivet genom att tillräckliga etableringsmöjligheter anvisas för näringslivet genom utnyttjande av den befintliga samhällsstrukturen. Sådana funktioner i näringslivet som medför rikligt med persontrafik inriktas till områden innanför den befintliga samhällsstrukturen och till andra områden nära goda kollektivtrafikförbindelser.			X	X		X
	I stadsregionernas pendlingsområden säkerställs för områdesanvändningens del att det finns förutsättningar att bygga bostäder som är ändamålsenligt placerade och att kraven på en god livsmiljö kan tillgodoses.	X					
	Stadsregionerna utvecklas som balanserade helheter genom att stödja sig på befintliga centra. Centrums- och särskilt deras centrumområden utvecklas till områden med ett mångsidigt utbud av tjänster, boendemöjligheter, arbetsplatser och fritidssysselsättningar.						X
	I samband med områdesanvändningen fästs särskild uppmärksamhet vid att förebygga sådana olägenheter och risker som människans hälsa utsätts för och att avlägsna befintliga olägenheter.			X	X		X
	Vid planeringen av områdesanvändningen identifieras befintliga eller förväntade miljöolägenheter och exceptionella naturförhållanden och verkningarna av dem förebyggs. Vid områdesanvändningen skapas förutsättningar för anpassningen till klimatförändringen.	X			X		
Särskilda mål	Utgångspunkten för landskapsplanen och generalplanen bör vara en välgrundad bedömning av befolkningsutvecklingen. I samband med planeringen på landskapsnivå och generalplanläggningen skall olika alternativ granskas när det gäller utvecklingen på lång sikt av befolkningens mängd såväl i tätortssom landsbygdsområdena.						
	I samband med planläggningen på landskapsnivå och generalplanläggningen skall en enhetligare samhällsstruktur främjas och åtgärder presenteras som är nödvändiga för att åstadkomma detta. I synnerhet för stadsregionernas del skall säkerställas ett trafiksystem som minskar behovet av personbilstrafik och främjar kollektivtrafiken och gång- och cykeltrafiken. I stadsregionerna skall också säkerställas ett centrumsystem och ett servicenät som främjar tillgången på service samt undersökas var stora detaljhandelsenheter skall placeras.						
	Vid planeringen av områdesanvändningen skall man sörja för ett tillräckligt utbud av tomtmark för byggandet av bostäder och arbetsplatser.						X
	I samband med planeringen av områdesanvändningen får nya märkbara områden för bostäder, arbetsplatser och serviceverksamhet inte placeras utanför den befintliga samhällsstrukturen. Stora detaljhandelsenheter skall placeras så att de stödjer den nuvarande samhällsstrukturen. Dessa mål kan frångås bara om man genom undersökningar av behoven och konsekvenserna kan påvisa att ibruktagandet av området ligger i linje med en hållbar utveckling.				X		X
	I samband med planeringen av områdesanvändningen skall bebyggelsen på landsbygden samt turismen och den övriga fritidsverksamheten inriktas så att de stödjer landsbygdstätorterna och bynätet samt infrastrukturen.						X
	I samband med planeringen av områdesanvändningen skall utnyttjandet av det befintliga byggnadsbeståndet främjas samt skapas förutsättningar för en god tätortsbild. Vid utvecklandet av tätorter skall man se till att grönområdena bildar enhetliga helheter.	X	X				
	Vid områdesanvändningen skall tillräckliga områden reserveras för nätverk för fotgängare och cyklister, och nätverkens kontinuitet, säkerhet och kvalitet skall främjas.						
	Vid områdesanvändningen skall områden med översvämningsrisk i enlighet med myndigheternas utredningar beaktas och en bekämpning av riskerna i anslutning till översvämmning eftersträvas. Vid planeringen av områdesanvändningen skall nybyggnad inte placeras i områden med översvämningsrisk. Från detta kan avvika bara om man med stöd av behovs- och konsekvensutredningar kan påvisa att översvämningsriskerna kan kontrolleras och att byggandet är förenligt med hållbar utveckling. Vid planeringen av områdesanvändningen skall vid behov anvisas ersättande lösningar för funktioner som är särskilt viktiga för ett fungerande samhälle och som förknippas med betydande miljöeller personskaderisker.	X					
	Vid general- och detaljplanläggningen skall förberedelser göras för ökande stormar, störtregn och tätortsöversvämmningar.						
	Sådana aktiviteter som har en menlig inverkan på hälsan eller medför risk för olyckor placeras på tillräckligt långt avstånd från verksamheter som är känsliga för konsekvenserna. Anläggningar som orsakar fara för storolyckor, transportrutter för farliga ämnen och de kemikaliebangårdar som betjänar dessa måste ligga på ett betryggande avstånd från bostadsområden, områden avsedda för allmänheten och områden med en känslig natur.	X				X	X
I samband med planeringen av områdesanvändningen skall beaktas hur lämplig marken och berggrunden i området är för den avsedda användningen. Ett förorenat markområdes behov av sanering skall utredas innan åtgärder börjar vidtas för att förverkliga planen.							
Inom områdesanvändningen skall olägenheter i form av buller, vibration och luftföroreningar förebyggas och befintliga olägenheter skall om möjligt minimeras. Nya bostadsområden och andra verksamheter som är bullerkänsliga skall inte placeras i bullerområden, om man inte kan garantera att bullerbekämpningen är tillräcklig.				X	X	X	
I samband med landskapsplaneringen skall områden anvisas för anläggningar för avfallsbehandling så att merparten av allt avfall som uppstår kan omhändertas inom landet eller regionen på ett ändamålsenligt sätt, vid behov i form av ett samarbete över landskapsgränserna.							
Vid områdesanvändningen skall energisparande samt betingelser för att använda förnybara energikällor och förbruka fjärrvärme främjas.			X				
I samband med planeringen av områdesanvändningen skall en tillräcklig tillgång på friskt vatten av god kvalitet tryggas, liksom möjligheterna att i praktiken lösa den regionala vattenförsörjningen i tätorterna. Ytterligare skall man i samband med planeringen fästa vikt vid förebyggandet av olägenheter orsakade av avloppsvatten.	X				X	X	

Kultur- och naturarv, rekreation i det fria och naturresurser		Grönstruktur	Kulturmiljöer	Vindkraft	Logistik	Närings- och innovationsverksamhet
Allmänna mål	Med hjälp av områdesanvändningen bidrar man till att kulturmiljön och byggnadsarvet samt deras regionalt skiftande karaktär bevaras.		X			
	Med hjälp av områdesanvändningen främjas bevarandet av områden som är värdefulla och känsliga i den levande och den livlösa naturen och säkerställs att deras mångfald bevaras. Bevarandet av ekologiska förbindelser mellan skyddsområden och vid behov mellan skyddsområden och övriga värdefulla naturområden främjas.	X	X			
	Områdesanvändningen är inriktad på att naturen används för rekreation och gynnar natur- och kulturturism genom att förutsättningarna för mångbruk förbättras. Inom områdesanvändningen arbetar man för att nätverken av skyddsområden och värdefulla landskapsområden skall nyttjas för rekreation i det fria på ett ekologiskt hållbart sätt, som stödområden för turismen samt för utveckling av turismen i närliggande områden utan att målen för skyddet äventyras. Vid områdesanvändningen främjas bevarandet av tysta områden som anvisats för detta ändamål.	X	X			
	Genom områdesanvändningen tryggas en hållbar användning av naturresurserna så att tillgången på naturresurser tryggas också för kommande generationer. Inom områdesanvändningen och planeringen av den beaktas naturtillgångarnas geografiska läge och vilka möjligheterna är att utnyttja dem.	X				
	Vid områdesanvändningen främjas uppnåendet och upprätthållandet av en god status på vattendragen.	X				
Särskilda mål	I samband med områdesanvändningen skall säkras att nationellt sett betydelsefulla värden inom kulturmiljön och naturarvet bevaras. Vid områdesanvändningen skall de riksomfattande inventeringar som myndigheterna genomfört beaktas som utgångspunkter för planeringen av områdesanvändningen. I landskapsplaneringen skall anges kulturmiljöer och landskap av riksintresse. I dessa områden skall områdesanvändningen anpassas till deras historiska utveckling.		X			
	I samband med planeringen av områdesanvändningen skall vikt fästas vid naturområden som ekologiskt eller med tanke på rekreationen i det fria är betydande och enhetliga. Områdesanvändningen och byggandet skall styras på ett sådant sätt att dessa helheter inte i onödan spjälks upp.	X				
	Vid landskapsplaneringen skall beaktas skyddet av vatten- och strandnaturen eller vattendrag som med tanke på rekreationen i det fria kräver särskilt skydd.	X				
	Planläggningen på landskapsnivå skall skapa förutsättningar att för områdesanvändningens del bilda överkommunalt betydande ruttor och nätverk för rekreativ bruk. Landskapsplanläggningen och generalplanläggningen skall skapa förutsättningar att för områdesanvändningens del bilda regionala rekreativområden särskilt i Södra Finland och i de stora stadsregionerna.	X				
	Inom planeringen på landskapsnivå skall stödjas ett byggande av nätverk av turistcentra och turistområden samt utvecklingen av zoner för fritidsbruk i syfte att åstadkomma fungerande servicehelheter. I första hand skall man utveckla befintliga centra och områden som är intressanta för turismen. Genom planeringen av områdesanvändningen skall en större enhetlighet skapas i turismområdena och tillräckliga områden anvisas för utvecklandet av turismen.					
	I samband med planeringen av områdesanvändningen skall strändernas fritidsbebyggelse planeras så att strandområden som är av betydelse på grund av deras naturvärde bevaras och att fritidsboendet upplevs som trivsamt.	X				
	I landskapsplaneringen skall man fästa vikt vid de stenmaterialresurser som kan utnyttjas och vid förbrukningen av dem och behovet av förbrukning på lång sikt samt sammanjämka behoven av stenmaterialförsörjning och skyddsbehoven. Anvisandet av områden för täkt av stenmaterial baserar sig på en bedömning i vilken skall redogöras för dels områdets natur- och landskapsvärde, dels dess lämplighet med tanke på vatten- och stenmaterialförsörjningen.	X				
	Vid planeringen av områdesanvändningen skall behovet av skydd för grund- och ytvatten beaktas, likaså behoven av förbrukning. Sådana anläggningar och aktiviteter som medför en risk för föroreningar och förändring av grundvattnen skall placeras tillräckligt långt från de grundvattenområden som viktiga med tanke på vattenförsörjningen och som lämpar sig för vattentäkt.	X			X	X
	I samband med landskapsplaneringen skall utredas vilka myrar som lämpar sig för torvtäkt samtidigt som produktions- och skyddsbehoven sammanjämkas. För torvtäkt reserveras i första hand redan utdikade myrar eller myrar vars naturliga tillstånd i övrigt har förändrats betydligt och uppodlade kärr som tagits ur bruk. Verkningarna av torvtäkten skall granskas för varje enskilt avrinningsområde och bevarandet av i synnerhet myrnaturens mångfald skall beaktas, likaså de krav som ställs på grund av andra miljöaspekter och torvtäktens ekonomi.	X				
Bördiga och enhetliga åkrar skall inte utan särskilda skäl tas i bruk för tätortsfunktioner, inte heller skall värdefulla och vidsträckt skogsområden spjälkas upp till följd av annan områdesanvändning.	X					

Fungerande förbindelsenät och energiförsörjning		Grönstruktur	Kulturmiljöer	Vindkraft	Logistik	Närings- och innovationsverksamhet
Allmänna mål	Trafiksystemen skall planeras och utvecklas som helheter bestående av lika trafikslag som betjänar såväl bosättningen som verksamhetsbetingelserna för näringslivet. Trafiksystemet och områdesanvändningen skall sammanjämkas så att behovet av privatbilstrafiken minskar och förutsättningarna att använda trafikformer med liten miljöbelastning förbättras. Särskild vikt skall dessutom fästas vid förbättring av trafiksäkerheten.				X	
	Behovet av trafikförbindelser tillgodoses i första hand genom att utveckla befintliga huvudtrafikleder och nätverk.				X	
	Inom områdesanvändningen tryggas behoven inom energiförsörjningen på riksnivå och möjligheterna att utnyttja förnybara energikällor gynnas.			X		
Särskilda mål	I samband med områdesanvändningen skall kontinuiteten i och möjligheterna att bygga ut befintliga banor, vägar och vattenleder av riksintresse tryggas, likaså möjligheterna att utveckla hamnar och flygplatser av riksintresse samt gränsövergångsställen.				X	
	Vid planeringen av områdesanvändningen bör man hålla kvar möjligheten att bygga motorleden Helsingfors–Vaalimaa, nya järnvägsförbindelser från Helsingfors i riktning mot Åbo och St. Petersburg samt andra betydande trafikleder av riksintresse. I planeringen av områdesanvändningen bör man ytterligare trygga möjligheterna för vattentrafiken till en förbindelse från Saimenvattnen till Finska viken. Vid planeringen av områdesanvändningen skall en plats anvisas för Helsingforsregionens flygplats med stöd av utredningar och konsekvensbedömningar i anslutning till denna.				X	
	Inom områdesanvändningen skall man främja fungerande rese- och transportkedjor och trygga betingelserna för kollektivtrafiken och för utvecklingen av samarbete mellan olika trafikformer. Vid planeringen av områdesanvändningen skall tillräckliga områden reserveras för verksamheten vid och utvecklingen av gods- och persontrafikterminaler och resecentraler. När utbyggnaden av den spårbundna snabbtrafiken genomförs skall man sörja för verksamhetsbetingelserna för när- och tätortstrafiken.					X
	Vid markanvändningen i omgivningen runt flygplatser bör faktorer som anknyter till säkerheten inom flygtrafiken beaktas, i synnerhet höjdbegränsningarna för flyghinder, samt de begränsningar som flygbullret ger upphov till. Då nya flygplatser planeras och de befintliga utvecklas bör bosättningen och andra bullerkänsliga funktioner beaktas. I samband med områdesanvändningen bör man trygga möjligheterna att bygga ut de nuvarande reservlandningsplatserna för flygtrafiken och utveckla trafikjämningsystemen samt tillgodose den militära luftfartens behov.			X	X	
	Inom områdesanvändningen skall behoven som är förknippade med kommunikationssystem av riksintresse tillgodoses genom att utnyttja möjligheterna till sambruk av konstruktioner och använda marken på ett effektivare sätt. Vid placeringen av master för teletrafik bör särskild vikt fästas vid att bevara landskapets värden.					
	I landskapsplanen skall anges och i den övriga planeringen av områdesanvändningen beaktas dragningen av de kraftlinjer som är av betydelse för den riksomfattande energiförsörjningen, så att genomförandemöjligheterna kvarstår. Vid planeringen skall beaktas såväl de nya ledningar som behövs liksom även behoven av att förbättra och bygga ut det gamla nätet. När nya kraftlinjer dras skall i första hand de befintliga korridorerna användas.					
	Vid områdesanvändningen skall man förbereda sig på områdesbehoven hos energiverk som använder förnybart och avfallsbaserat bränsle och dessa energiverks logistiska lösningar som en del av områdets energiförsörjning och avfallshantering.					
	I landskapsplaneringen skall anges vilka områden som bäst lämpar sig för utnyttjandet av vindkraft. Vindkraftverken skall i första hand koncentreras till enheter som omfattar flera kraftverk.			X		
	Inom områdesanvändningen skall man fästa vikt vid de föreskrivna säkerhetszonerna kring kärnkraftverken samt göra reserveringar för slutdeponering av kärnavfallet.					
	Inom landskapsplaneringen skall man ta i beaktande dragningar av ledningar som behövs för transporten av naturgas och olja på ett sådant sätt att dragningarna kan genomföras.					
I samband med områdesanvändningen och planeringen av områdesanvändningen som gäller ovan nämnda förbindelse- och energinät skall riskerna i anslutning till extrema väderfenomen och översvämningar, markanvändningen i den närmaste omgivningen, utvecklingen av markanvändningen och närmiljön beaktas; i synnerhet bosättningen, objekt och områden som är värdefulla ur natur- och kulturhänseende samt särdragen i landskapet.	X	X	X	X		

Specialfrågor i Helsingforsregionen		Grönstruktur	Kulturmiljöer	Vindkraft	Logistik	Närings- och innovationsverksamhet
Allmänna mål	Helsingforsregionen utvecklas till ett internationellt konkurrenskraftigt och riksomfattande huvudcentrum genom att skapa betingelser för ett tillräckligt och mångsidigt bostads- och arbetsplatsbyggande, ett fungerande trafiksystem och en god livsmiljö.	X	X	X	X	X
	I Helsingforsregionen främjas en enhetlig samhällsstruktur som bygger på kollektivtrafiken, särskilt den spårbundna trafiken. Centruman i regionen stärks som bostads-, arbetsplats- och servicecentrum.				X	X
Särskilda mål	I syfte att trygga en tillräcklig bostadsproduktion skall man vid områdesanvändningen säkerställa att det finns tillräckligt med tomtmark.					
	Vid planeringen av områdesanvändningen skall betydande byggande placeras till områden med tillgång till kollektivtrafik, särskilt spårbunden trafik. Genom dimensioneringen av områdesanvändningen skall man förbättra kollektivtrafikens verksamhetsbetingelser och möjligheterna att nyttja kollektivtrafiken. Vid områdesanvändningen skall man förebygga glesbyggande utanför den befintliga samhällsstrukturen. Planeringen av områdesanvändningen stödjer det befintliga bynätet i och med att byggandet styrs till byarna och deras omedelbara näromgivningar.	X			X	
	I bruktagandet av nya områden för bostäder, arbetsplatser och service och betydande kompletteringsbyggande av befintliga områden skall schemaläggas så att man kan säkerställa tillgången till kollektivtrafik.					X
	Helsingforsregionens trafiksystem skall utvecklas med hjälp av en trafiksystemplan som täcker hela regionen, så att trafiksystemet stävjar klimatförändringen och stödjer förenhetligandet av samhällsstrukturen och anordnandet av en tillräcklig bostadsproduktion.				X	
	Inom områdesanvändningen skall betingelserna för en utbyggnad av metronätverket västerut och österut säkerställas. Vid planeringen av områdesanvändningen skall man förbereda sig på att bygga ut den spårbundna trafiken om samhällsbyggandet och bostadsproduktionen förutsätter detta. Vid områdesanvändningen skall kopplingen av Helsingfors-Vanda flygplats till det spårbundna trafiknätet tryggas. Vid utbyggnaden av det spårbundna trafiknätet skall områdesanvändningen i omgivningen och närmiljön beaktas, i synnerhet bosättningen, objekt som är värdefulla ur natur- och kulturhänseende samt särdragen i landskapet.	X	X			
Inom planeringen av områdesanvändningen skall man säkerställa att det med tanke på invånarnas behov av rekreation finns tillräckligt omfattande och attraktiva överkommunala områden för fritidsbruk. Kontinuiteten i det nätverk av grönområden som sammanbinder dessa områden skall tryggas.	X	X				

Helheter av särskild betydelse som natur- och kulturmiljöer		Grönstruktur	Kulturmiljöer	Vindkraft	Logistik	Närings- och innovationsverksamhet
Allmänna mål	Genom områdesanvändningen bidrar man till att bevara kustområdet, fjällområdena i Lappland och vattendragen kring Vuoksen som särskilt betydelsefulla helheter med hänsyn till deras natur- och kulturvärde. Samtidigt förvissas man sig om att förutsättningarna för bosättning och idkande av näring bibehålls. De karaktäristiska dragen för dessa områden identifieras och områdesanvändningen jämkas samman så balanserat som möjligt så att möjligheterna att bevara de exceptionella naturförhållandena, naturens toleransförmåga och kulturvärdena kan tryggas. Samtidigt stödjer man att sådana särpräglade by- och kulturmiljöer som är anpassade till naturförhållandena bevaras som helheter.	X	X			
	I Skärgårdshavet uppmärksammas området indelning i en inlandsskärgård, en mellanliggande skärgård och en yttre skärgård samt fästs vikt vid att särdragen i naturen, kulturmiljöerna och bebyggelsen i detta område skall bevaras. Samtidigt beaktas näringslivets och den bofasta befolkningens behov. I Skärgårdshavet tryggas möjligheterna att bevara områden som är av betydelse med tanke på kulturlandskapet och tillräckligt vidsträckt områden som är obebyggda.					
	Vid landhöjningskusten uppmärksammas de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av landhöjningen i samband med att den befintliga strukturen förnyas och den nya planeras. Vid ämningarna beaktas särskilt särpräglade landskapet och naturhushållningen. Byggandet styrs så att de regionala dragen i den naturliga utvecklingsprocess som är karaktäristisk för landhöjningskusten finns representerad.					

BILAGA 3. TERMINOLOGI

- **Regionutvecklingslagen**
Lag som styr utvecklingen av regionerna och som innefattar bestämmelser om regionutvecklingens mål samt bestämmelser om uppgifter i anslutning till planeringssystemet samt vilka myndigheter som har hand om dessa.
- **Ekologiskt nätverk**
Består av naturens kärnområden och ekologiska korridorer. Nätverket främjar naturens mångfald, bildar en betydelsefull förbindelse för djur att breda ut sig och sprida sig från ett område till ett annat och tryggar den levande naturens ekologiska funktion.
- **Ekosystemtjänster**
Materiella och icke-materiella fördelar som människan får av ekosystemens struktur och funktion.
- **Innovationsverksamhet**
Åtgärder som producerar eller har som mål att producera nya eller förbättrade produkter eller processer, det vill säga innovationer.
- **Utvecklingsbild**
En bild över det gemensamma viljetillståndet på lång sikt (ofta 20–40 år). I planarbetet innefattar utvecklingsbilderna resultaten från bakgrundsutredningar, utvecklingsmålen för varje tema samt en beskrivning av viljetillståndet för år 2040.
- **Markanvändnings- och bygglagen (MBL)**
Lag som styr områdesanvändningen, planläggningen och byggandet.
- **Markanvändnings- och byggförordningen (MBF)**
Förordning som kompletterar och preciserar markanvändnings- och bygglagen.
- **Landskapsstörning**
Element som visuellt försvagar och bryter landskapsbilden. Störningen kan gälla naturens särdrag eller kulturella drag och i värsta fall kan den synas i hela landskapsbilden.
- **Metropolområde**
Region som omfattas av ekonomiska, sociala och funktionella verkningar av ett stort stadsområde.
- **Nätverket Natura 2000**
Tryggar livsmiljön för de naturtyper och arter som fastställts i Europeiska unionens naturdirektiv. Målet är att bevara naturens mångfald.
- **Grönförbindelse**
Bildas av stora grönområden och gör det lättare för människor att ta sig fram samt gynnar människans friluftsliv. Även organismer kan lättare ta sig fram och breda ut sig.
- **RMO**
Statsrådets beslut om riksomfattande mål för områdesanvändningen.
- **MKB-lagen**
Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Planläggarnas kontaktuppgifter

Riitta Murto-Laitinen, direktör, regionplanering • +358 46 855 8551
Ilona Mansikka, planläggningschef • +358 40 524 9186

Silja Aalto, miljöexpert (Grönstruktur) • +358 50 303 5952
Sanna Jylhä, landskapsingenjör (Näringar och innovationsverksamhet) • +358 41 451 7987
Kaarina Rautio, planeringschef (Vindkraft) • + 358 46 858 8890
Lasse Rekola, miljöplanerare (Konsekvensbedömning) • +358 44 299 0678
Kristiina Rinkinen, landskapsarkitekt (Kulturmiljöer) • +358 40 554 7297
Hannele Selin, sakkunnig (Deltagande) • +358 40 8273 592
Erkki Vähätormä, trafikingenjör (Logistik) • +358 400 868 044

E-post till Nylands förbund skickas till adressen:
toimisto@uudenmaanliitto.fi (registratorskontoret)
maakuntakaava@uudenmaanliitto.fi

Om du vill skicka ett meddelande direkt till en viss person
har e-postadressen formen: förnamn.efternamn@uudenmaanliitto.fi

www.uudenmaanliitto.fi/etapplanlandsplan4

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Uusimaa Regional Council // Helsinki-Uusimaa Region

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi